Stowarzyszenie „Nasza Spółdzielnia”
ul. Jazgarzewska 10 A, 00 – 730 Warszawa
REGON: 389332717
KONTAKT: e-mail st_naszaspoldzielnia@vp.pl, tel.: 604-087-177

Warszawa, dnia 30 lipca 2021 r.

Małgorzata Boszko
Członek Śródmiejskiej Spółdzielni Mieszkaniowej
w upadłości, z siedzibą w Warszawie
Przedstawicielka Stowarzyszenia
„Nasza Spółdzielnia”
ul. Jazgarzewska 10 A, 00-730 Warszawa

Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP
ul. Wiejska 6/9, 00-902 Warszawa

Petycja

w sprawie zmiany art. 449 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2020 r. poz. 814 z późn. zm.).

Szanowna Pani Marszałek,

Działając w interesie publicznym, Stowarzyszenie zwykłe „Nasza Spółdzielnia”, niniejszym w trybie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) składa petycję w sprawie zmiany art. 449 ustawy - Prawo restrukturyzacyjne z dnia 15 maja 2015 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 814 z późn. zm.).

I. Zgoda na ujawnienie danych osobowych:

Stowarzyszenie wyraża zgodę na ujawnienie na stronie internetowej Urzędu danych osobowych reprezentantów Stowarzyszenia.

II. Przedmiot petycji:

Przedmiotem petycji jest wyłączenie spółdzielni mieszkaniowych, których wniosek o ogłoszenie upadłości wpłynął przed dniem wejścia w życie przepisów ustawy Prawo restrukturyzacyjne z dnia 15 maja 2015 r., ze stosowania zmienionych przepisów w zakresie postępowania układowego, oraz umożliwienie spółdzielni mieszkaniowej w upadłości likwidacyjnej złożenia wniosku o restrukturyzację według jednego z aktualnie obowiązujących postępowań restrukturyzacyjnych.

Uzasadnienie

Obecne brzmienie art. 449 ustawy Prawo restrukturyzacyjne jest następujące:

„W sprawach, w których przed dniem wejścia w życie ustawy wpłynął wniosek o ogłoszenie upadłości, stosuje się przepisy dotychczasowe."

Z przepisu tego wynika, że jeżeli wniosek o ogłoszenie upadłości wpłynął do sądu do dnia 31.12.2015 r., należało stosować poprzednie przepisy ustawy Prawo restrukturyzacyjne z dnia 15 maja 2015 r. – co oznacza, że w takiej sytuacji sąd upadłościowy może ogłosić upadłość z możliwością zawarcia układu albo upadłość likwidacyjną. Przy czym należy zwrócić uwagę, że w literaturze wskazuje się, że zasada przywiązania stanu prawnego do daty złożenia wniosku jest nową w polskim prawie upadłościowym, które dotąd przy istotniejszych zmianach przywiązywało skutek zmiany do dnia wydania postanowienia o ogłoszeniu upadłości.

Zatem, w świetle obecnie obowiązujących przepisów wszystkie wnioski złożone do dnia 31.12.2015 r. są rozpoznane według „starych" przepisów Prawa upadłościowego i naprawczego i ten stan prawny będzie obowiązywał aż do zakończenia tych postępowań (tak wskazuje P. Zimmerman [w:] Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz, Warszawa C.H. Beck, 2020). Natomiast dr hab. Rafał Adamus stoi na stanowisku, że *„Zmiana trybu postępowania. Do zmiany trybu postępowania upadłościowego, ogłoszonego w warunkach, o których mowa w komentowanym przepisie, stosuje się przepisy PrUpadNapr."* (dr hab. Rafał Adamus [w:] Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz Warszawa, C.H. Beck 2019). Oznacza to, że dla dłużnika którego upadłość ogłoszono przed dniem 1 stycznia 2016 r. zamknięte są tryby postępowań restrukturyzacyjnych określone w ustawie Prawo restrukturyzacyjne.

Potwierdza to też orzecznictwo sądów np. w postanowieniu z dnia 29.11.2016 r., Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Gz 1061/16, LEX nr 2266132, stwierdził *„Zgodzić się należy ze skarżącym, że ustawodawca wprowadzając do porządku prawnego art. 449 pr.r. zmienił zasadę zawartą w wart. 537 i 538 pr.u.i n., która dawała prymat i możliwość zastosowania nowej ustawy w sprawach wszczętych przed wejściem jej w życie. Z treści art. 449 pr.r. wyraźnie wynika prymat dotychczasowych przepisów i zasada, że w sprawach, w których wpłynęły wnioski o ogłoszenie upadłości przed 1 stycznia 2016 r. stosuje się przepisy dotychczasowe."*

Przechodząc do meritum należy wskazać, że powyższy przepis jest bardzo niekorzystny dla spółdzielni mieszkaniowych w upadłości, których upadłość została ogłoszona przed dniem 1 stycznia 2016 r. Uniemożliwia on bowiem skorzystanie z instytucji restrukturyzacji, których tryby zostały wprowadzone do porządku prawnego ustawą z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne.
Instytucja ta została wprowadzona przez ustawodawcę jako istotny czynnik w zachęcie dla ekonomicznego rozwoju i inwestycji, jak również jako czynnik sprzyjający aktywności przedsiębiorców i zachowaniu

miejsc pracy. Nowe rozwiązania Prawa restrukturyzacyjnego są bardziej nowoczesne i – w wielu obszarach – lepsze niż wcześniejsze przepisy Prawa upadłościowego i naprawczego. Przepisy przejściowe (art. 448–455 Prawa restrukturyzacyjnego) nie wprowadziły jednak pomostu pomiędzy trwającym – w dniu wejścia w życie Prawa restrukturyzacyjnego – postępowaniem upadłościowym obejmującym likwidację majątku upadłego a postępowaniami restrukturyzacyjnymi. Upadłość likwidacyjna, do której stosuje się dotychczasowe przepisy Prawa upadłościowego i naprawczego, może ulec zmianie w upadłość układową (art. 16 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze), niemniej układ pod rządem poprzednio obowiązujących przepisów daje dłużnikowi mniejsze możliwości restrukturyzacji. Np. możliwość pobierania przez wierzycieli, w czasie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu, odsetek od zobowiązań układowych może wykluczać skuteczną restrukturyzację w tym trybie[1].

Należy wskazać, że spółdzielnie mieszkaniowe są specyficznymi podmiotami, w których głównym celem działania jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych członków i ich rodzin. Zbliża to instytucję spółdzielni mieszkaniowej do instytucji wspólnoty mieszkaniowej, która nie posiada zdolności upadłościowej. W sytuacji upadłości spółdzielni mieszkaniowej, może zdarzyć się sytuacja, że spółdzielnia która ma majątek na zaspokojenie wierzycieli w postaci nieruchomości oraz ma stałe przychody z działalności gospodarczej – GZM i jest wypłacalna z tytułu prowadzenia tej działalności, będzie likwidowana w trybie postępowania upadłości likwidacyjnej, które zostało ogłoszone przed 2016 r., będzie likwidowana w trybie postępowania upadłości likwidacyjnej, które zostało ogłoszone przed 2016 r. Zatem, na skutek przepisów prawa **dojdzie do nadużycia postępowania upadłościowego i roli w nim syndyka wobec tej spółdzielni**.

Warto zauważyć i jest to wiedza powszechnie znana, że w interesie syndyka i osób z nim współpracujących jest przedłużanie postępowania upadłościowego w opcji likwidacyjnej, zwłaszcza gdy co miesiąc i bez jakiejkolwiek kontroli jest możliwość uzyskania wysokich dochodów, zaś brak płynnych funduszy masy nie stanowi przeszkody dla nieuczciwego syndyka, który ma niczym nieograniczony dostęp do opłat wpłacanych do spółdzielni i opłacania kosztów postępowania upadłościowego z tych opłat. Jest to oczywiście sprzeczne z art. 1 ust. 1^1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, czy z art. 19 §3 ustawy Prawo spółdzielcze, gdyż członkowie spółdzielni nie mogą odpowiadać za długi spółdzielni, jednak wskutek zarządzania przez tę samą osobę, to jest syndyka, obiema sferami działalności spółdzielni, tj. GZM i działalnością gospodarczą, możliwe jest „ukrywanie" kosztów działalności gospodarczej i kosztów upadłości w kosztach GZM, to jest obciążanie tymi kosztami m.in. spółdzielców w ramach opłat, o których mowa w art. 4 u.s.m. Nie stanowi to także przeszkody w generowaniu zadłużenia na działalności statutowej w zakresie bezwynikowej gospodarki zasobami mieszkaniowymi (art. 6 ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych). Taka sytuacja ma miejsce w Śródmiejskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w Warszawie, będącej w upadłości w opcji likwidacyjnej od dnia 20 kwietnia 2015 r., gdzie jak wynika z ostatniego sprawozdania z czynności

1 dr hab. R. Adamus, prof. UO [w:] Umorzenie postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku upadłego celem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, Przegląd Sądowy 2/2019, s. 57

syndyka, **w trakcie trwania postępowania upadłościowego zadłużenie wrosło o kwotę 11 509 677,01 zł**, podczas gdy istnieje majątek do spieniężenia w postaci nieruchomości o wartości netto około 120.000 mln zł. Obecnie, przedmiotem przetargu jest działka gruntu położona przy al. Jana Pawła II nr 20 w Warszawie za cenę wywoławczą 93.493.530,00 zł.

W załączeniu:

1. Wyciąg ze sprawozdania z czynności syndyka za okres 01.03.2021 – 31.05.2021;
2. Zaproszenie do udziału w przetargu na nabycie prawa do działki gruntu przy al. Jana Pawła II nr 20 w Warszawie

Należy wskazać, że w świetle nowelizacji ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo spółdzielcze (Dz. U. poz. 1596 z późn. zm.), poprzez wprowadzenie do systemu prawnego przepisu art. 831 §1 pkt 10) oraz § 4 k.p.c., długi spółdzielni z tytułu działalności inwestycyjnej są wyłączone spod egzekucji opłat eksploatacyjnych, a to oznacza, że spółdzielnia może prowadzić działalność statutową w sposób niezakłócony. Zatem, nawet po uzyskaniu ceny zbycia części składników majątku, która wystarcza z nadmiarem na zaspokojenie wierzycieli, w dalszym ciągu będzie prowadzone postępowanie upadłościowe w celu likwidacji spółdzielni, co jest bardzo dużym kosztem finansowym dla tejże spółdzielni, wynikającym z funkcjonowania syndyka (osoby będącej przedsiębiorcą i mającej własne interesy) w spółdzielni. Nieracjonalne jest zatem zamknięcie przed spółdzielniami mieszkaniowymi w upadłości trybów restrukturyzacyjnych przewidzianych w nowej ustawie Prawo restrukturyzacyjne, które **dają duże możliwości wyjścia z upadłości likwidacyjnej, co niewątpliwie jest w interesie wierzycieli i spółdzielców.**

W związku z powyższym przedstawiamy propozycję wystąpienia z inicjatywą legislacyjną zmiany przepisu art. 449 ustawy Prawo restrukturyzacyjne poprzez nadanie mu następującego brzmienia:

„W sprawach, w których przed dniem wejścia w życie ustawy wpłynął wniosek o ogłoszenie upadłości, stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem spraw wszczętych na wniosek niewypłacalnego dłużnika będących spółdzielnią mieszkaniową."

W imieniu Stowarzyszenia,

Małgorzata Borzko

Załączniki:

1. Zaświadczenie Prezydenta Miasta st. Warszawy z dnia 8 czerwca 2021 r.;
2. Statut Stowarzyszenia „Nasza Spółdzielnia".
3. Wyciąg ze sprawozdania z czynności syndyka masy upadłości Śródmiejskiej Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w Warszawie za okres 01.03.2021 – 31.05.2021;
4. Zaproszenie do udziału w przetargu na nabycie prawa do działki gruntu nr ew. 5/16 przy al. Jana Pawła II nr 20 w Warszawie.